

Date: 23rd January-2026

**MAXSUS TEXNIKUMLARDA O'QITUVCHI VA ISHLAB CHIQUARISH TA'LIMI
USTALARI O'RTASIDA SEMINAR-TRENINGLAR TASHKIL ETISHNING
SAMARALI NATIJALARI**

Shog'ulomova Zilola Saydaxmatovna

Respublika imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ixtisoslashtirilgan
maxsus texnikum Ishlab chiqarish ta'limi ustasi.

Annotatsiya: Mazkur maqolada maxsus texnikumlarda o'qituvchi va ishlab chiqarish ustalari o'rtasida seminar-treninglarni tashkil etish orqali kasbiy ta'lim sifatini oshirish, amaliy ko'nikmalarni chuqurlashtirish hamda ta'lim mazmunini real ishlab chiqarish jarayonlariga moslashtirishning ilmiy-amaliy asoslari yoritiladi. Seminarlar pedagoglarning metodik savodxonligini oshirish, ishlab chiqarish ustalarining pedagogik madaniyatini shakllantirish hamda o'quvchilarning raqobatbardosh kadr sifatida shakllanishiga xizmat qiladi.

Zamonaviy iqtisodiyot sharoitida texnologiyalar tez yangilanib, ishlab chiqarish jarayonlari murakkablashib borayotgan bir paytda, kadrlar tayyorlash tizimi ham ushbu o'zgarishlarga moslashishi zarur. Maxsus texnikumlarda o'qituvchilar va ishlab chiqarish ustalari o'rtasida uzviy hamkorlikni yo'lga qo'yish orqali nazariya va amaliyot uyg'unligini ta'minlash mumkin. Seminar-treninglar aynan shu integratsiyani mustahkamlovchi samarali mexanizm hisoblanadi.

1. Hamkorlikning pedagogik ahamiyati. Hamkorlik o'qituvchilarga zamonaviy ishlab chiqarish texnologiyalarini bevosita o'rganish imkonini beradi, ustalarga esa ta'lim metodikasini chuqurroq anglashga yordam beradi. Bu esa dars jarayonida innovatsion metodlarni qo'llash, muammoli vaziyatlar asosida o'qitish, loyiha faoliyatini tashkil etish imkoniyatlarini kengaytiradi. Natijada o'quvchilarning mustaqil fikrlash, tahlil qilish va qaror qabul qilish ko'nikmalari rivojlanadi.

2. Seminar-treninglarning maqsad va vazifalari. Seminarlarning asosiy maqsadi ta'lim mazmunini ishlab chiqarish ehtiyojlari bilan uyg'unlashtirishdir. Vazifalar qatoriga pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini yangilash, ishlab chiqarish ustalarini pedagogik texnologiyalar bilan tanishtirish, xavfsizlik madaniyatini mustahkamlash hamda o'quv dasturlarini modernizatsiya qilish kiradi.

3. Tashkil etish bosqichlari. Birinchi bosqichda ehtiyojlar aniqlanadi. Ikkinchi bosqichda seminar dasturi ishlab chiqiladi. Uchinchi bosqichda treninglar amaliy mashg'ulotlar bilan boyitiladi. To'rtinchi bosqichda natijalar tahlil qilinib, takomillashtirish yo'nalishlari belgilanadi. Har bir bosqich tizimli monitoring asosida olib borilishi zarur.

4. Ta'lim jarayoniga ta'siri. Seminarlar dars sifatining oshishiga, o'quvchilarning motivatsiyasi kuchayishiga, real ishlab chiqarish ko'nikmalarining shakllanishiga xizmat

Date: 23rd January-2026

qiladi. Amaliy mashg'ulotlar samaradorligi oshib, bitiruvchilarning bandlik ko'rsatkichlari yaxshilanadi.

5. Muammolar va ularning yechimlari. Asosiy muammolar vaqt cheklanganligi, moddiy resurslar yetishmasligi va trenerlar tanqisligidir. Ularni hal etish uchun raqamli platformalardan foydalanish, korxonalar bilan sheriklikni rivojlantirish hamda rag'batlantirish mexanizmlarini joriy etish muhimdir. Xulosa qilib aytganda, maxsus texnikumlarda o'qituvchi va ishlab chiqarish ustalari o'rtasida seminar-treninglarni muntazam va tizimli tashkil etish ta'lim sifatini oshirishning eng samarali yo'llaridan biri hisoblanadi. Bunday hamkorlik nazariy bilimlar bilan amaliy tajribaning uyg'unlashuvini ta'minlab, o'quvchilarda mustahkam kasbiy kompetensiyalarni shakllantiradi. Seminar jarayonida pedagoglarning metodik mahorati oshib, ishlab chiqarish ustalarining ta'lim jarayoniga moslashuvi kuchayadi, natijada o'quv mashg'ulotlari yanada mazmunli va samarali bo'ladi.

Shuningdek, seminar-treninglar orqali ta'lim muassasasi va ishlab chiqarish korxonalari o'rtasida mustahkam hamkorlik aloqalari vujudga keladi, o'quv dasturlari real mehnat bozori talablariga moslashtiriladi hamda bitiruvchilarning ishga joylashish imkoniyatlari sezilarli darajada kengayadi. Eng muhimi, bu jarayon yosh mutaxassislarning o'z kasbiga bo'lgan ishonchini mustahkamlab, ularni mustaqil hayotga tayyorlaydi va jamiyat taraqqiyotiga munosib hissa qo'shadigan yetuk kadrlar sifatida shakllanishiga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Kasbiy ta'lim tizimini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorlari.
3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining kasbiy ta'lim muassasalari faoliyatini takomillashtirishga oid qarorlari.
4. Karimov B.X. Amaliy ta'limni tashkil etish metodikasi. – Toshkent.
5. Rasulov M.M. Dual ta'lim tizimini joriy etish mexanizmlari. – Ilmiy maqola.
6. Yuldasheva N.K. Kasb-hunar ta'limida innovatsion pedagogik texnologiyalar.

